

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2022/2023 – 2023/2024

(skrajne daty)

Rok akademicki 2023/2024

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Zagrożenia i ochrona przyrody nieożywionej
Kod przedmiotu*	
Nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Przyrodniczych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Kolegium Nauk Przyrodniczych Instytut Nauk Rolniczych, Ochrony i Kształtowania Środowiska
Kierunek studiów	Ochrona środowiska
Poziom studiów	studia drugiego stopnia
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	rok I, semestr 2
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowy (Ochrona i zarządzanie zasobami przyrody)
Język wykładowy	j. polski
Koordinator	dr inż. Iwona Makuch-Pietraś
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr inż. Iwona Makuch-Pietraś

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Ćw. ter.	Liczba pkt. ECTS
2	14							6	2

1.2. Sposób realizacji zajęćX zajęcia w formie tradycyjnej

zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)

Egzamin

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Zaliczenie z przedmiotów: podstawy geologii, wiedzy o siedlisku, ochrony przyrody, prawo w ochronie środowiska, ochrona, rekultywacja i monitoring gleb.
--

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C ₁	Zapoznanie z formami ochrony przyrody nieożywionej w Polsce i na świecie i ich aktualnym stanem prawnym.
C ₂	Przedstawienie najważniejszych obiektów objętych ochroną w ujęciu Polski i Podkarpacia.
C ₃	Charakterystyka zagrożeń przyrody nieożywionej i możliwości zapobiegania im
C ₄	Zapoznanie z geoturystycznym oraz dydaktycznym wykorzystaniem obszarów i obiektów przyrody nieożywionej.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_01	Dysponuje wiedzą na temat form przyrody nieożywionej podając przykłady w Polsce i na świecie.	Wo1
EK_02	Rozpoznaje zagrożenia przyrody nieożywionej w teorii i praktyce	Wo1
EK_03	Wykazuje znajomość podstawowych metod i narzędzi badawczych w ocenie zagrożeń przyrody nieożywionej oraz zasad bezpieczeństwa podczas ich wykonywania.	Wo5
EK_04	Potrafi opracować dokumentację obszaru objętego ochroną i zaproponować sposób jego ochrony i turystycznego udostępnienia.	U03, U04
EK_05	Potrafi współdziałać w zespole podczas wykonywania prac w terenie oraz przy opracowaniu dokumentacji terenowej.	U03, U04
EK_06	W teorii i praktyce stosuje wiedzę o stanie przyrody nieożywionej i jej zagrożeniach również w wyniku działalności człowieka	Ko2, Ko4

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
Podstawowe pojęcia i prawne aspekty dotyczące ochrony przyrody nieożywionej.
Wyznaczanie obszarów i obiektów przyrody nieożywionej objętych ochroną.
Charakterystyka wybranych obszarów i obiektów przyrody nieożywionej objętych ochroną w Polsce i na Podkarpaciu.
Ochrona przyrody nieożywionej na świecie.
Geoturystyka a przyroda nieożywiona. Wykorzystanie obszarów dawnego górnictwa.
Zagrożenia przyrody nieożywionej i możliwości przeciwdziałania jej skutkom.

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

B. Problematyka ćwiczeń terenowych

Treści merytoryczne
Zapoznanie z zagrożeniami i ochroną przyrody nieożywionej i ocena stanu środowiska abiotycznego. Waloryzacja geostanowiska na przykładzie.

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład z prezentacją multimedialną, dyskusja.

Ćwiczenia: praca w terenie, praca w grupach.

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01	Egzamin pisemny	W
EK_02	Egzamin pisemny	W
EK_03	Egzamin pisemny, obserwacja w terenie	W, Ćw. ter.
EK_04	Egzamin pisemny, sprawozdanie	W, Ćw. ter.
EK_05	Obserwacja w terenie, sprawozdanie	Ćw. ter.
EK_06	Egzamin pisemny, sprawozdanie, obserwacja w terenie	W, Ćw. ter.

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest osiągnięcie wszystkich założonych efektów uczenia się. O ocenie pozytywnej z przedmiotu decyduje liczba uzyskanych punktów z egzaminu (>50% maksymalnej liczby punktów): dst 51-60%, dst plus 61-70%, db 71-80%, db plus 81-90%, bdb $\geq 91\%$.

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	20
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	udział w konsultacjach – 4 udział w egzaminie -1
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	przygotowanie do zajęć - 5 przygotowanie sprawozdania -10 przygotowanie do egzaminu -20
SUMA GODZIN	60
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	2

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	-
zasady i formy odbywania praktyk	-

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

Alexandrowicz Z., Kućmierz A., Urban J., Otęska-Budzyn J. 1992.

Waloryzacja przyrody nieożywionej obszarów i obiektów chronionych w Polsce. Państw. Inst. Geol., Warszawa.

Dobrzańska, B., Dobrzański, G., Kiełczewski, D. 2009. Ochrona środowiska przyrodniczego.

Reszel R., Reszel H. 2013. Pomniki przyrody nieożywionej województwa podkarpackiego. Wyd. UR, Rzeszów.

Reszel R., Reszel H. 2016. Pomniki przyrody nieożywionej województwa podkarpackiego. Wyd. UR, Rzeszów.

Słomka T. 2012. Katalog obiektów geoturystycznych w obrębie pomników i rezerwatów przyrody nieożywionej. Wydawnictwo AGH, Kraków.

Symonides E. 2008. Ochrona przyrody. Wydawnictwo UW, Warszawa.

Literatura uzupełniająca:

Czasopisma naukowe :

Geoturystyka – czasopismo, Wydawnictwo AGH, Kraków.

Przegląd geologiczny – Wydawnictwo Państwowego Instytutu Geologicznego.

Chrońmy przyrodę ojczystą – Wydawnictwo Instytutu Ochrony Przyrody PAN w Krakowie

Wójcik T., Makuch-Pietraś I., Ćwik A., Ziaja M. 2020: Antropogeniczne zmiany wybranych elementów środowiska przyrodniczego w rezerwacie leśnym Lisia Góra w Rzeszowie, Sylwan 164 (3): 246-253.

Makuch-Pietraś I. 2018: Analiza chemiczna gleby i śniegu, jako potencjalne źródło informacji o wpływie antropopresji na stan środowiska glebowego. Monografia naukowa pt. „Współczesne problemy z zakresu inżynierii środowiska oraz architektury”, Wydawnictwo Naukowe TYGIEL, Lublin: 130–140.

Makuch-Pietraś I., Pietraś R. 2017: Ocena zmian wybranych właściwości gruntu na terenie pól namiotowych z Pogórza Dynowskiego pod wpływem użytkowania turystycznego. Materiały z XIII Konferencji Naukowo-Technicznej „Błękitny San” pt. „Zrównoważona gospodarka zasobami przyrodniczymi i kulturowymi na Pogórzu Dynowskim determinantą rozwoju turystyki”, Dynów: 253–262.